

Kon. Goedgekeurd d.d. 22 februari 1958, nr. 58 — GEVESTIGD TE 'S-GRAVENHAGE

Giro no. 468874 t.n.v. de Penningm. der "ODV", DEN HAAG

Uitsl. voor verslagen en abonn. Dovenetelweg 57a 's-Gravenhage Tel: 6845 41

Secretariaat: Graaf Willem de Rijkelaan 15 Leidschendam Tel: 070 - 275154

21e jaargang nr. 32

29 april 1977

het antwoord

Wij zijn niet alwetend of onfeilbaar. Denkt dus zelf na, zeker nu u op deze avond zelf vanuit de zaal een onderwerp dient te stellen. Wat is uw keuze?

x HET BELEVEN VAN DE WERKELIJKHEID

De situatie, waarin u op aarde verkeert, is trouwens nogal complex. U leeft wel als mens op aarde, maar gelijktijdig beschikt u over een groot aantal andere voertuigen. Rond u is op een stoffelijk niet kenbare wijze de astrale wereld steeds weer actief, terwijl er geestelijke manifestaties een rol spelen, zowel als allerhande stromingen vanuit de kosmos, die

zowel van meer materiële aard als van bijna goddelijke origine kunnen zijn. Al die dingen te samen vormen de werkelijkheid.

Wanneer je dus alleen maar naar het aardse gebeuren kijkt, zie je slechts het topje van de ijsberg. De rest ligt onder de grens van het redelijke besefsvermogen.

Zeker, je voelt bepaalde dingen aan. Maar vaak denk je, dat iets nog wel kan en dan blijkt opeens, dat het niet niet meer kan. Dan loop je, zoals eens de Titanic, op een onder water liggend deel van een ijsberg, terwijl je meende er nog aan voorbij te kunnen komen.

Op deze wijze kan men, zover het om woorden gaat en dezen iets van de werkelijkheid kunnen benaderen, deze omschrijven als een kompleks van krachten, invloeden en werelden, waaruit de besefswaarden ook in de stoffelijke mens plegen samen te stromen, maar waarbij dezen in zuiver stoffelijke termen net niet meer uitdrukbaar zijn.

Een vraag van belang is ook: hoe beleef je de werkelijkheid dan wel? Nu is deze werkelijkheid in feite een soort stil besef, waarin alles vertegenwoordigd is, dus ook de konditioneringen, die je hebt ondergaan.

U kunt zeggen, dat de wereld u heeft gekonditioneerd om bepaalde zaken goed of mooi en andere slecht of lelijk te vinden. Dat is zelfs waar. Maar dat dit gebeurde, is te danken aan een komplexe reeks van samenhangen, waarbij ook uw eigen ik betrokken zal zijn.

Uw inkarnatie b.v. zal mede bepaald worden door de waardering of harmonie, die u kent t.a.v. waarderingen en denkleefwijzen, zoals die op een bepaald punt van de aarde in een bepaalde tijd voorkomt.

Het gevolg is, dat de werkelijkheid in uw wezen altijd mee een rol speelt. - Datgene, wat u diep in uzelf ervaart, is werkelijkheid.

Op het ogenblik, dat u probeert dit uit te drukken, ontstaan er echter moeilijkheden. U kunt b.v. zeggen, dat er geen duivel bestaat. Menselijk en redelijk gezien is dit waar.

Maar wanneer een mens in zichzelf een schrikbeeld bouwt, bestaat er voor die mens wel degelijk een duivel.

Er zijn in het al entiteiten van vele verschillende soorten. Op het ogenblik, dat het kontakt met een bepaalde entiteit in jou grote angsten wakker roept, of strijdig blijkt te zijn met alles, wat jij als juist beschouwt, spreek je over een demon.

In deze zin bestaan er voor de mens werkelijk demonen. Maar demonen bestaan dan ook alleen maar in deze zin. Er zijn geen wezens, die, speciaal met wanstaltige uiterlijkheden uitgerust, ronddoelen in astrale werelden om van daaruit de mensen lastig te vallen.

Het is alles een kwestie van harmonie, van bepaalde bestaanswaarden en uw reactie daarop bepaalt de betekenis, die zij voor u hebben.

Wanneer u dus de werkelijkheid als mens wilt beleven, zo zoudt u in feite moeten beginnen met stil te zijn. Alle zoeken naar de werkelijkheid begint volgens mij met enige meditatie, mogelijk zelfs met gebed. Dit, ofschoon gebed gemeenlijk gebonden blijft aan een specifieke godsvoorstelling en dan weer werkelijkheidsvervreemdend kan werken.

Mijn raad luidt: erken het bestaan van een hogere kracht

in jezelf en probeer dan stil te zijn: zo stil, dat je zelfs niet meer schijnt te denken.

Deze toestand bereik je als mens zelden of nooit volledig, maar daardoor kunnen alle invloeden, die op je inwerken, zowel van goddelijke als stoffelijk kosmische aard en vele andere tot de eigen voertuigen behorende werkingen in het ik als een soort gevoel tot uiting komen.

Wanneer dit gevoel ontstaat, zul je dit associëren met meer bekende begrippen, want je zoekt er uitdrukking aan te geven en daarmee is de werkelijkheidswaarde ervan reeds verminderd.

Toch zul je uiteindelijk kunnen stellen b.v.: In mij is nu een gevoel van kracht. Dit is dan geen illusie, maar het beseffen van een in het ik schuilende mogelijkheid. Je kunt als mens die kracht dan mogelijk uitdrukken door energie uit te stralen, die anderen kan genezen, gedachten kan overdragen, of desnoods dienstbaar gemaakt kan worden aan het verbuigen van thee-lepeltjes en het paranormaal tijdelijk repareren van roestige uurwerken.

De uitwerking is afhankelijk van de wijze, waarop je de dingen ziet. De werkelijkheid in je manifesteert zich in feite echter steeds als een gevoel.

Op het ogenblik, dat je probeert dit gevoel te rationaliseren en in redelijke termen op een redelijk aanvaardbare wijze uit te drukken, is er al iets van de werkelijkheid vervalst.

Voor een benaderen van de werkelijkheid is dus innerlijke stilte, meditatie, aanvoelen, de eerste eis.

De tweede eis, die je kunt stellen, is: een wegvallen voor het ik van de gejaagdheid en haast, die voor de mens verbonden plegen te zijn met het menselijke tijdservaren en de wijze, waarop de mens in doorsnee deze zaken in zijn leven hanteert. Wij moeten even alle duur vergeten en het tijdloze zo goed mogelijk toegang geven tot ons wezen.

Wanneer het tijdloze toegang heeft tot ons wezen, zo beseffen wij opeens niet alleen meer, wat er vandaag gaande is, maar wordt de werkelijkheid een geheel, waarin verleden en toekomst deel zijn van alles. Mogelijk kunnen wij de werkelijkheid bij een dergelijk aanvoelen nog in verschillende facetten ervaren, die wij desnoods ook afzonderlijk kunnen beschouwen, maar waarbij wij toch niet meer in staat zijn deze geheel van elkander los te maken en feiten als afzonderlijke waarden te bezien.

Waaruit u meteen duidelijk zal zijn geworden, hoe moeilijk het is verbaal ook maar iets van de werkelijkheid zó te uiten, dat anderen dit kunnen ontvangen en begrijpen. Toch zijn er nogal wat mensen, die de wens koesteren voor alles de werkelijkheid van het zijn te mogen beleven. Voor hen wil ik proberen, hier enkele regels te geven.

1 Je innerlijk ervaren, wanneer je alle gedachten, begeerten en angsten zoveel mogelijk tot stilstand hebt gebracht, wordt tot een gevoel, wat je als basis dient te gebruiken voor je leven in de door jou werkelijk erkende delen van de werkelijkheid.

Dit gevoel aanvaarden betekent dus: dichter bij de werkelijkheid staan en die werkelijkheid meer beleven ondanks beperkingen in je vermogen tot beseffen.

In de tweede plaats: alle gebeuren is verandering. Veranderingen zijn alleen maar te verklaren uit een grote amorfiteit van de werkelijkheid. Kortom: de werkelijkheid kan voor ons in vorm veranderen, maar blijft in essentie steeds zichzelf gelijk.

In het besef, dat in jezelf en al het zijnde eeuwige waarden aanwezig moeten zijn, moet je proberen je steeds weer op deze eeuwigheidswaarden af te stemmen, zo goed als dit maar mogelijk is. Hierdoor verandert voor jou de betekenis en het aanzien van veel, wat je in je eigen wereld beleeft en waarneemt.

Het is deze betekenis-verandering - al weer in de eerste plaats een gevoelskwestie - waardoor je ook de grote lijnen van het gebeuren meer bewust gaat ervaren en daarnaast de betekenis van alles voor eigen ik beter leert registreren.

Je staat dan dicht bij de werkelijkheid.

Maar er zijn ook vele menselijke wetten en regels, die lang niet allen werkelijk zullen harmoniëren met uw eigen wezen. Dit voert tot ons derde punt, dat stelt: Wetten en regels zijn voor het ik alleen zinvol en deel van de werkelijkheid, zover zij innerlijk, hoe dan ook, door het ik bevestigd kunnen worden.

Daar, waar een dergelijke bevestiging achterwege blijft, hebben deze regels voor het ware ik en de relatie van ik en werkelijkheid geen enkele betekenis. Hun betekenis kan dan ontleend worden aan het eigen contact met de stoffelijke wereld en de behoefte daarin zo harmonisch mogelijk te bestaan. Maar dan is de harmonie voor het ik de werkelijke drijfveer, de regel zelf blijft zonder werkelijke betekenis voor het ik.

Het besef van dit feit brengt je dicht bij de werkelijkheid, omdat je moet weten of tenminste aanvoelen, waarom je iets doet.

Ten vierde wil ik opmerken, dat vele mensen in verzet leven, in een soort verweer tegen eigen positie, toestand, mogelijkheden en zo voorts.

Verzet is in deze zin een ontkenning, van hetgeen je bent. Veel mensen menen verkeerdelijk zich door dit verzet te kunnen bevrijden. Maar bevrijden kun je jezelf alleen, zover als je zelf werkelijk vrij durft en kunt zijn; die mogelijkheid reikt heel wat minder ver dan de meeste mensen voor zich denken.

Ga daarom nooit uit van een verzet tegen het bestaande, maar zoek naar een innerlijke harmonie, die het bestaande in belangrijkheid doet afnemen voor je. Zoek een harmonie, maar besef, dat deze nimmer zuiver stoffelijk zal kunnen bestaan. De ware hiervoor belangrijke harmonie kan alleen uit geestelijke waarden bestaan en in geestelijke invloeden ervaren worden. Kortom: die harmonie is in feite een geestelijke oriëntatie.

Waar deze oriëntatie optreedt, zal men ook als mens juister handelen en vindt men dat, wat in christelijke termen de weg en de waarheid wordt genoemd.

Een vijfde punt, dat voor u van belang kan zijn, is het volgende: U weet allen, dat in het christendom de liefde, altans in naam als belangrijkste waarde, voorop wordt gesteld. Liefde is een grondeigenschap van de kosmos. Waarbij ik niet zozeer denk aan de stoffelijke aspecten van liefde, maar wel aan de verbondenheid, het éénzijn, dat bijna niet te loochenen is, wanneer het bewustzijn toeneemt.

Wanneer je deze eenheid niet slechts zo nu en dan

gevoelsmatig ervaart, maar zo goed mogelijk ook tot uitdrukking brengt in eigen gedrag, zal de relatie met de omgeving zo, zelfs tot je redelijk bewustzijn van die omgeving, een wijziging ondergaan.

Het is deze verandering, deze verschuiving van betekenissen, waardoor ook in het eigen beleven de kosmische werkelijkheid beter wordt benaderd.

Heeft iemand zover commentaar?

x Die werkelijkheid is dus altijd subjectief?

- De werkelijkheid is een objectieve waarde, maar zij kan door ons alleen subjectief benaderd worden.

De werkelijkheid is steeds onveranderlijk, is en blijft één en dezelfde. Maar de wijze, waarop je je daarvan bewust wordt, is sterk afhankelijk van je eigen bewustzijn, je eigen kwaliteiten en je eigen persoonlijkheid. De benadering zal altijd subjectief blijven, omdat je daarbij uit dient te gaan van je eigen vermogen tot aanvoelen, begrijpen en mogelijk uiteindelijk zelfs een voor je zelf omschrijven, formuleren of demonstreren van die werkelijkheid. Daarom ligt de subjectiviteit altijd bij uzelf, de objectiviteit is echter deel van de werkelijkheid.

x Indien men zich min of meer van die werkelijkheid bewust wordt, betekent dit dan niet, dat men die moet gaan gebruiken, dat men er mee moet gaan werken?

- Op deze vraag moet ik helaas een wat behoudend antwoord geven: Wanneer je je van de werkelijkheid, of een deel daarvan, bewust bent, is dit ook geïntegreerd in je wezen. Of je het nu beseft of niet zul je dan ook van de krachten en mogelijkheden van de ervaren werkelijkheid gebruik maken.

Op het ogenblik echter, dat je je af gaat vragen, of en hoe je moet werken met die werkelijkheid en zelfs je afvraagt, of hetgeen je ervaart, wel deel is van die werkelijkheid, ontstaat er een voorbehoud. Elke poging om dat waar te maken, ongeacht eigen twijfels, betekent: vertroebeling van werkelijke waarden, redelijke en emotionele argumenten, die de kracht en de mogelijkheden eerder afremmen dan bevorderen.

Stel als mens: ik kan alleen leven volgens datgene, wat voor mij op dit ogenblik waar is. Dat is niet de werkelijkheid, maar het is wel datgene, waarin ik mijn gehele wezen zo ver ik dit kennen en aanvoelen kan, tot uiting breng. In het uiten, van hetgeen ik meen te zijn, konfronteer ik mijzelf met de werkelijkheid, die ik ben. Hierdoor ontstaat in konfrontatie een verfijning van besef en zo ook een steeds verdergaande persoonlijke benadering van de werkelijkheid, van het onveranderlijke.

x Je moet toch wel voorzichtig zijn met dergelijke gevoelens, vooral omdat je die anders anderen op zou dringen.

- Uit de aard der zaak. Want datgene, wat voor u op dit ogenblik waar is - wij spreken niet over de onveranderlijke werkelijkheid nu - behoeft dit voor een ander nog niet te zijn.

Op het ogenblik, dat ik probeer een ander mijn visie op de waarheid op te leggen, belemmer ik hem in zijn eigen ontwikkeling en beperk ik voor hem de mogelijkheid te leven volgens zijn eigen waarheid, zo zijn gang naar een hoger erkennen van de werkelijkheid afremmende.

Bovendien vertroebel ik mijn eigen besef van waarheid

en werkelijkheid: op het ogenblik, dat ik begin mijn begrip van werkelijkheid of waarheid aan anderen op te leggen, bind ik niet alleen anderen hieraan, maar ook mijzelf.

Naarmate ik meer naar buitentoe aan anderen als een wet opleg, maak ik mijzelf het daarmee minder mogelijk van mijn oorspronkelijke stellingen en inzichten af te wijken. Wat meer is: wanneer ik van deze richtlijnen af zou gaan wijken - hoezeer dit ook strookt met eigen harmonie en erkenning van een grotere werkelijkheid - zal ik mij tegenover de anderen dermate schuldig gaan gevoelen, dat ik niet meer in staat ben zelf gebruik te maken van de erkenningen en het hogere bewustzijn, dat ik mogelijk heb opgedaan.

U ziet het: een beleven van de werkelijkheid houdt nogal wat in, wanneer je dit kosmisch benadert. Ik besef echter heel goed, dat u vooral met de werkelijkheid van uw eigen wereld rekening zult moeten houden. En de werkelijkheid op aarde bestaat nu eenmaal grotendeels uit een reeks gemeenschappelijk als waar aanvaarde illusies.

Het klinkt mogelijk wat gemeen, wanneer je het zo stelt. Maar heb ik geen gelijk? Men spreekt over een dreigend energietekort op aarde. Maar dit is alleen werkelijk waar, wanneer je alles wilt houden en uitbreiden volgens de nu geldende normen, inclusief keukenmachines, afwasmachines, diepvrieskasten enz., plus steeds meer fabrieken, die steeds meer energievretende machines moeten gebruiken, omdat die goedkoper zijn dan een volbgangen van dezelfde taak door arbeiders.

Indien je uitgaat van een voortgaande ontwikkeling en niets van 't tot nu toe geldende prijs wilt geven, heeft men gelijk, wanneer men spreekt over een komende grote energiecrisis.

Gaat men echter uit van het energetisch potentiaal in de mensheid, dan gaat alles niet meer zo vlug en reist men mogelijk niet meer zo snel zo ver. Maar dan is er energie genoeg om de mensen op een redelijk peil van welbehagen te doen leven en in dit geval kunnen de bestaande energiebronnen op aarde nog zeer lange tijd mee.

Dit beseffen betekent iets meer zien van de menselijke werkelijkheid. Wat ook gelden kan voor mensen, die stellen, dat men het milieu moet beschermen en bewaren. Dat is waar, omdat er veel verandert en zo vele zaken op aarde teloor dreigen te gaan, die in hun ogen toch wel heel mooi en erg kostbaar zijn.

Denk in dit verband maar eens aan de vele diersoorten, die op uitsterven staan en de vele soorten, die in aantal afnemen, zodat men redelijk aan mag nemen, dat ook zij binnen enige tijd van de aardbodem zullen verdwijnen.

Dat is natuurlijk wel jammer. Maar is dit op zich van zo groot belang? In het kader van de kosmische inkarnatiecyclus in ieder geval niet. Want elk leven, dat op aarde verdwijnt, zal - wanneer het bezielde is - een inkarnatie nastreven en zo overgaan in een vorm, die wel op de aarde kan bestaan. Het conserveren van levensvormen is dus niet zo heel erg belangrijk.

Van belang is de mens. Het beschermen van een milieu ontleent zijn betekenis niet aan het in stand houden van alle nog levende soorten e.d., hoe kostbaar dezen in uw ogen ook mogen zijn. Het milieu beschermen betekent: er voor zorgen, dat de mens geestelijk, mentaal en fysiek in staat zal zijn in

zijn stoffelijk milieu zodanig te leven, dat hij over voldoende energie en ervaring kan beschikken om aan het einde van het stoffelijke bestaan een bewustwording te hebben doorgemaakt.

Ik geef nu maar enkele punten. Op gelijke wijze kun je er over praten, of je een bepaalde partij zult stemmen of niet. Ik kan begrijpen, dat er mensen zijn, die b.v. redeneren: Ik ben nu eenmaal christen, dus stem ik CDA. Ik kan dit begrijpen. Dergelijke mensen zijn sleurmensen, voor die de traditie in feite belangrijker is dan het gebeuren.

Anderen zeggen: VVD. Waarop ik zou antwoorden: het klinkt allemaal wel heel mooi, maar wat is die democratie in feite, wat betekent zij, ook in het kader van die VVD? En indien blijkt, dat men daar al even graag betuttelt, kan er ook in deze partij geen sprake zijn van een werkelijke democratie.

Weer anderen kiezen voor de arbeiderspartij. Waarop ik opmerk, dat die partij zeker niet alleen uit arbeiders bestaat, maar integendeel geleid wordt door mensen, die geen arbeiders zijn, maar tot een betere stand behoren. Want anders zouden zij geen leiding kunnen geven.

Indien je dit alles overziet, dan kun je terecht volgens mij stellen: dergelijke konstateringen zijn mogelijk wel belangrijk in het gezamenlijke spel van illusies, maar voor de besluiten is het van geen enkel belang, wat een partij is, wil, of pretendeert te willen doen. Want de besluitvorming wordt voor het merendeel bepaald door de toestand, waarin het geheel van een gemeenschap zich bevindt door inwerkingen van de werkelijkheid, die doordringen tot het algemeen besef.

Neem de stijgende koffieprijs eens. Je kunt de regering daarbij inschakelen, je kunt zelfs een politieke partij voor het verkrijgbaar worden van goedkope koffie stichten, maar met dat alles wordt geen partij koffie goedkoper. Degene, die dat veronderstelt, komt hoogstens op de *koffie*.

Veel van hetgeen in uw gemeenschap belangrijk wordt genoemd, berust niet op de werkelijkheid, maar op onderlinge afspraken, die zelfs met de algemeen ervaren feiten maar zeer weinig van doen hebben.

Eerst wanneer de feiten zelf, zoals zij zich op voor u kenbare wijze manifesteren, op de voorgrond gaan treden, blijkt duidelijker, dat al het andere in feite niets meer of minder is dan een ideële aankleding van die feiten, die daarvoor echter in aard en invloed nauwelijks kunnen veranderen.

Kortom: men kan de façade van de werkelijkheid in de meest verschillende kleuren beschilderen, maar de werkelijkheid zelf en haar invloed kun je daarmee niet veranderen, ook niet wanneer een deel van die werkelijkheid zich in een ogenblik van de menselijke tijd manifesteert.

Van belang voor het erkennen van de werkelijkheid, die zo ook meer beleefbaar wordt, is een overzicht van het geheel. Ook op aarde zijn er mensen, die daarmee proberen te werken. Denk maar eens aan de vele statistieken, die, op grond van het verleden, worden gemaakt en die volgens sommigen het mogelijk moeten maken, grafieken te ontwerpen, die de ontwikkelingen in de toekomst weergeven.

Zeker, men zal zich bij zijn konklusies aangaande de toekomst in vele gevallen vergissen. Maar het feit blijft bestaan, dat deze mensen meer en meer beseffen: Vandaag is alleen

maar een doorsnede van een geheel, dat mede gisteren en morgen omvat.

Men beweert wel, dat al die statistieken onzin zijn. Zover het de wijze betreft, waarop men hiervan gebruik meent te moeten maken, ben ik het vaak met u eens. Maar wanneer je je realiseert, dat statistieken in feite zeggen, dat er een onmiskenbare band bestaat tussen verleden en toekomst, terwijl deze relatie zelfs voor een mens aanvoelbaar of konstateerbaar zal zijn, ook in gevallen, waarin geen saillante feiten omtrent de toekomst berekenbaar zijn, dan hebben wij toch een deel van de werkelijkheid gekonstateerd: dit is een waarheid, die het kenbaar maken van een eigenschap van het oneindige nabij komt.

Afleidbaar zijn dan zowel de kringloop der feiten als de spiraal der ontwikkeling. Ojee. U vraagt zich nu af, wat ik met die termen bedoel?

Kringloop der feiten kun je eenvoudig duidelijk maken: een wezen blijft op een gelijk niveau van bewustzijn. Hierdoor neemt het een vaste plaats in t.a.v. het gebeuren. Je kunt het niveau vergelijken met de velg van een rad. Het rad draait. Zo schijnt het ik een oneindige tijd voort te leven, maar in feite doorloopt het steeds weer dezelfde reeks invloeden en gebeurtenissen. De oneindigheid van feiten berust op een herhaling, waarbij voor een ik een voortdurend beleven mogelijk is, zonder dat daarbij noodzakelijkerwijze het feit, dat men zich steeds langs een gesloten en begrensde baan voortbeweegt, beseft wordt. Het teken hiervoor is dan ook de cirkel.

Spreeken wij over de spiraal van bewustzijn, dan zeggen wij: alle invloeden in het bestaan zullen steeds weerkeren. Maar naarmate het bewustzijn verandert, zal de betekenis daarvan voor het ik veranderen. De invloeden - denk aan de cirkel - blijven wel gelijk, maar de betekenis voor een zich steeds bewuster wordend ik wijzigt zich voortdurend.

Men geeft dit aan door een spiraal te tekenen, die de voortgang van het ik betekent - bewustwording. Trekt men daarin een of meer lijnen, dan zijn dit invloeden. Elke lijn loopt van het middelpunt tot buiten de spiraal.

Men spreekt over de lijn als "de invloed". Steeds weer wordt in de voortgang van het bewustzijn dezelfde invloed ontmoeten, maar tussen meerdere invloeden bestaat minder ruimte, naarmate je bewuster wordt, terwijl je door het andere niveau, waarop je je bij elke ontmoeting met de invloed bevindt, inhoudt, dat beleving zowel als betekenis daarvan voor jou anders kunnen zijn. Zo, dat weet u ook weer.

Het beleven van de werkelijkheid is dus een zaak, die op je eigen aanvoelen berust, een diep in het ik werkende gevoelswaarde, die op het ik juister in kan werken, naarmate in dit ik een grotere rust tot stand komt en een grotere harmonie met het zijn - niet het zijnde, maar het bestaan - bereikt kan worden.

Op het ogenblik, dat deze laatste harmonie aanwezig is, ontstaat een gevoel, dat zelfs in de materie te gebruiken is als een soort kompas, waardoor men steeds weer meer punten ontmoet en zich bewust wordt van punten, die de werkelijkheid vertegenwoordigen, zij het binnen de beperkingen van vorm en uiting, waar binnen de werkelijkheid zich kenbaar binnen de tijd kan openbaren.

De werkelijkheid zelf blijft, zolang je mens bent, voor jou als bewuste waarde onbereikbaar. Aan het einde van dit alles moet ik nogmaals herhalen:

Vergeet niet, dat woorden de weergave zijn van gedachten. Woorden zijn dus geen werkelijkheid op zich. Zij zijn alleen een feitelijke weergave, zij het geheel of tendele, van een gedachtengang, waarbij de origine daarvan verborgen moet blijven.

Indien u dus deze woorden beschouwt, die ik zo eerlijk en oprecht mogelijk heb gesproken, realiseer u dan, dat ik alleen vanuit mijn eigen besef van de werkelijkheid - hoe groot of klein dit ook moge zijn - en subjectief aangaf, hoe vanuit mijn standpunt de objectiviteit van zijn, die werkelijkheid heet, benaderd kan worden.

Hebt u kommentaar?

x Er is toch nog een andere objectiviteit? Wanneer ik tegen een boom bots, zeg ik een lelijk woord.

- Het woord is geen objectieve waarde, maar de aanduiding van een kompex reactie, die u heel vaak gebruiken zult om zo uzelf te verhullen, dat u te stom was om uit te kijken.

Maar u gaf natuurlijk alleen maar een voorbeeld. Wel, ook de zaken, die ik u voorlegde zijn uit de aard der zaak voorbeelden. Ik herinner u aan mijn opmerking bij het begin: Wanneer iemand je tegen de schenen schopt, is de pijn, die je voelt, voor jou werkelijkheid. Maar als hetgene je dan denkt t.a.v de anderen, gaande van zijn eventuele afstamming tot zijn redenen voor of de oorzaak van zijn pijnlijk u beroeren zijn reeds dermate subjectief, dat zij ook voor u in feite geen werkelijkheid vertegenwoordigen.

Zou je duidelijk aanvoelen, dat er tussen u en de ander een diepe aversie bestaat, dan benadert u mogelijk een deel van de werkelijkheid, maar wanneer u dit in woorden weer gaat geven, blijkt zoveel onuitdrukbaar, dat het overblijvende niet meer tot enige werkelijkheid buiten uw gedachtenwereld zal kunnen behoren.

Ik probeerde u verder duidelijk te maken, dat je vanuit een zuiver menselijk en redelijk standpunt de werkelijkheid niet kunt benaderen, maar ten hoogste tot een splitsing kunt komen van een feit, in hetgeen je ondergaat en je reactie daarop, de verklaring, die je geeft voor het feit. Dit laatste is dan weer deel van de eigen illusiewereld, die wordt geprojecteerd op de werkelijkheid, zonder daarbij met alle factoren van ~~het de~~ feiten en alle redenen voor eigen betrokken zijn ~~daarbij~~ rekening te houden.

x Dus de beleving benadert de werkelijkheid beter dan woorden?

- Ongetwijfeld. De gedachtenwereld van de mens bestaat grotendeels uit illusies, die hij schuift tussen het beeld, dat hij zich van zichzelf vormt en de werkelijkheid, die hij op dit ogenblik nog niet kan verdragen.

x Kun je dan zeggen, dat niets werkelijk is en toch alles werkelijk, wanneer je uitgaat van alles te samen?

- Menselijk gezien een vreemde vraag, omdat vanuit het menselijke denken iets alleen kan zijn of niet kan zijn. Maar geestelijk bezien liggen de zaken als volgt:

Niets is werkelijk, zoals wij het beleven. Maar alles is een verschijningsvorm van de werkelijkheid, zoals deze door ons wordt geïnterpreteerd en bewust wordt beleefd.

x Dus met woorden kun je nooit de werkelijkheid geheel weergeven?

- Neen. Dat heb ik reeds gezegd en dit geldt ook voor al, wat ik vanavond heb verteld. Zelfs de pijn in een been, waartegen je geschopt bent, is, na de eerste erkenning van het feit - voor het grootste gedeelte niet een werkelijkheid zonder meer, maar een gevolg van een niet voldoende beheersen van je stoffelijke voertuig. Want mits je meester bent over je lichaam, kun je de pijn door je wil uitschakelen, zoals elke yogin u zal bevestigen.

 Wat er op neerkomt, dat de pijn voor het ik geen volledige werkelijkheid is, maar eerder een automatische stoffelijke reactie op een feit, die ook na het gebeuren tijdelijk zodanig onbeheersbaar blijft, dat uw gevoel van werkelijkheid daardoor langere tijd bepaald zal worden, dan de feiten rechtvaardigen.

x De woorden, die u hebt gesproken vanavond, hebben voor ons gevoel en beleven meer betekenis dan redelijk daaruit kan worden afgeleid. Klopt dat?

- Ik kan alleen maar hopen, dat u gelijk hebt. Wat ik gedaan heb, is het volgende: ik maakte gebruik van associatiereeksen, die in vele mensen bestaan, dit in de hoop in hen zo een paar gevoelens wakker te roepen, die hen tot een, zij het nog zeer subjectieve, benadering van de werkelijkheid zou kunnen brengen. Dit met uitschakeling van eigen gedachtenbeelden zover dit mogelijk is.

 Wanneer mensen inderdaad daartoe zouden kunnen komen, zo zal hierdoor vanuit hun eigen standpunt, maar wel t.a.v. het kosmische geheel, een verandering optreden en een verdere benadering van de werkelijkheid mogelijk zijn.

x Indien ik u goed begrijp, heb je daarvoor andere zintuigen nodig dan de normale, zodat je die laatsten dan beter maar uit kunt schakelen.

- Voor de meeste mensen is dit inderdaad verstandig, omdat zij nog niet geleerd hebben onderscheid te maken, tussen hetgeen zij diep in hun innerlijk als deel van de werkelijkheid ontvangen en de beperkte en zeer sterk geselecteerde indrukken, die hen door hun zintuigen worden overgebracht.

 Wat betekent, dat de mens inderdaad andere dan de stoffelijke zintuigen bezit - indien je daarvoor altans de beperkte betekenis van het woord zintuig toepasselijk moogt achten. Elke mens is deel van het geheel. Als zodanig is elke mens in het diepste van zijn wezen werkelijk en ook deel van een onveranderlijke werkelijkheid, die als geheel in dit ik ook beleefbaar is. Een groot deel daarvan is voor een mens alleen kenbaar als een gevoelsinvloed, die niet nader verklaarbaar is.

 Wanneer ik tot u spreek, zal ik u, zoals bij ons vaak gedaan wordt, u benaderen op 3 niveaus. Ik redeneer nu even menselijk, want geheel kosmisch waar is dit natuurlijk ook weer niet, maar woorden schieten anders tekort.

 Ik heb woorden en uitstraling om mee te werken. Ik werk dus met algemene woorden en begrippen, waarmee ik hoopte u te boeien. Daarnaast werkte ik met associatieve reeksen, waardoor in het innerlijk van de mens andere betekenissen kunnen worden aangevoeld en mogelijk zelfs beseft. Onbewuste kwaliteiten, eigenschappen en zelfs denkbeelden kunnen hierdoor worden wakker

geschud. Ten derde maakte ik gebruik van een uitstraling, die veel dichtër ligt bij dit gevoelsgebied, waarin de mens de waarheid beleeft dan het voorgaande. Ik heb getracht zo mijn nog steeds subjectieve indruk van de werkelijkheid uit te stralen en gelijktijdig in u bepaalde gevoelens wakker te roepen. Dit in de hoop, dat uzelf en op uw eigen wijze zult komen tot een andere beleving van een nadere definitie van de werkelijkheid.

Daarmede is volgens mij ook uw opmerking beantwoord: Wij moeten trachten met alle "zintuigen", die als gelijkwaardig geactiveerd zijn, te werken. Dan kunnen de ogen van een mens een deel van de werkelijkheid zien, omdat zijn geest in zich de werkelijkheid aanvoelt, zo het oog er toe brengende alle details, die niet belangrijk zijn, terzijde te stellen en de essentie van het waargenomen in overeenstemming met de aangevoelde werkelijkheid kenbaar te maken. Bovendien wordt de schijnbaar visuele waarneming hierdoor met andere indrukken uitgebreid. Maar het zou mij op het ogenblik te ver voeren om hierop in te gaan.

Samenvattend kun je zeggen: Wij beschikken ook als mens over veel meer zintuigen, waarbij sommigen van geestelijke, andere van astrale of stoffelijke aard. Een mens zou al deze zintuigen als gelijkwaardig volbewust moeten kunnen gebruiken.

Wanneer dit het geval is, zul je ook middels alle zintuigen veel dichtër bij de werkelijkheid kunnen komen, omdat een eliminatie van waan ontstaat: waar waarnemingen van het ene zintuig niet stroken met die van het andere, komt men tot een soort synthese, waardoor de werkelijk belangrijke zaken - die in alle zintuigen een rol spelen - op de voorgrond komen.

Dit resultaat omvat dan vele vlakken van beleving, zodat het resultaat veel dichtër ligt bij de werkelijkheid, dan een mens normalerwijze kan beleven.

Dit is, ook in de stof, haalbaar. Maar uit de aard der zaak niet direct.

x Dring je na de overgang sneller door tot de werkelijkheid, dan in het stoffelijke bestaan?

- Dat ligt sterk aan jezelf. Ofschoon dit subjectief blijft, was mijn eigen ervaring: Kort na de overgang ben je vooral druk bezig met het feit, dat je overgegaan bent. Daarna probeer je te ontdekken, in welke klas je zit. Daarna probeer je om vrienden te maken. Heb je vriendjes gemaakt, dan probeer je er achter te komen, welke onderwijzers welke vakken geven, je gaat leren. Daarna denk je: nu kan ik wel weer naar een betere wereld overgaan.

Wat betekent, dat je ook na de dood nog steeds alles rubriceert en in klassen indeelt. Eerst wanneer die neiging tot indelen teloor begint te gaan, kom je geestelijk dichtër bij de werkelijkheid.

Want de werkelijkheid is niet indeelbaar, maar bestaat uit het geheel van de totale interactie tussen alle verschijnselen.

En hiermede wil ik mijn bijdrage gaan beëindigen. Ik hoop, dat ik u voldoende over het gestelde onderwerp gezegd heb. Ik heb in ieder geval geprobeerd u een beeld te geven, waar u mogelijk zelf verder kunt gaan werken.

Alles, wat werd gezegd, is in feite deel van een soort filosofie, want de feiten, waarop ik dit alles menselijk zou kunnen

baseren zijn maar gering in aantal.

Aan de andere kant betekent de filosofie een mogelijkheid tot verruiming van het bevattingsvermogen van de mens. Hoe meer je kunt bevatten, hoe meer je ook voor jezelf betekenissen zult kunnen relativiseren; je beseft, hoe betrekkelijk vele waarden en zogenaamde waarheden in feite zijn.

Op het ogenblik, dat je je bewust wordt van de betrekkelijkheid der dingen, zul je ook gaan begrijpen, dat een dergelijke betrekkelijkheid alleen kan bestaan, dankzij relaties en verhoudingen tussen het kenbare. Deze relaties, eerder dan de z.g. harde feiten, zijn voor de menselijke geest de kentekenen van de werkelijkheid.

Ik heb geprobeerd u dit alles op nogal eenvoudige en begrijpelijke wijze voor te leggen en hoop, dat mijn woorden - hoe beperkt hun mogelijkheden ook zijn - er toe mogen bijdragen, dat u persoonlijk - wanneer u eens even tijd over hebt - wat meer aandacht wilt gaan wijden aan een beleven van de werkelijkheid.

Ik dank u voor uw aandacht. Goeden avond.

-0-0-0-0-0-

Goeden avond, vrienden.

Ook in dit tweede deel van de avond moogt u zelf weer een onderwerpje stellen.

x De betekenis van symbolen in heden, verleden en toekomst voor de menselijke bewustwording.

- Het belangrijkste kan kort gezegd worden: Symbolen zijn een soort steno voor de geest en de gedachtengangen van de mens.

Wie de symbolen van het verleden beziet, ontdekt al snel, dat zij in feite staan in de plaats van een verklaring van het onbekende en daarnaast in vele gevallen vaak ook worden tot een aanduiding van een deel van het wel bekende.

Voorals wanneer wij zien naar pictogrammen, die de eerste vorm van schrift worden, is duidelijk te zien, dat de mens van een eens realistische voorstelling al snel een symbool maakt en dit symbool niet alleen verder styleert, maar daarin gelijktijdig gehele gedachtengangen neerlegt, die, bij het lezen als schrift, helaas grotendeels weer verloren gaan.

Ik weet niet, of u chinees kunt lezen. Maar twist wordt in hun schrift uitgedrukt door een soort dakje, waaronder twee gestyleerde vrouwenfiguren, welke dan weer onderlijnd worden. Moderne feministen kunnen bezwaar maken tegen een dergelijk letterteken, maar oorspronkelijk meende men kennelijk, dat twee vrouwen onder één dak een toestand doen ontstaan, die gelijk komt aan twist.

Neem water in het egyptische schrift. Eerst is alles omlijnd en geeft men het vloeibaar zijn aan met golvende lijntjes. Later blijven alleen die lijntjes en betekenen zij water. Nu bestaat alle water natuurlijk niet alleen uit golven. Mogelijk minder bekend is, dat dit teken voor water enige tijd ook werd gebruikt als aanduiding van geboorte.

Voor Egypte is dit zonder meer begrijpelijk: Het land werd elke jaar herboren door de komst van het Nijlwater, dat

zijn vruchtbaar slib achterliet. Later wordt dit teken in de Isisverering ook gebruikt voor een bepaalde inwijding- die eveneens een herborenworden betekende.

Zo is in die oude symbolen al duidelijk, hoe daarin de gehele denkwereld van de mens bijeen wordt getrokken en hoe daarin steeds meer betekenissen worden gelegd. Wij zien ook, dat de ware en diepe betekenis van symbolen bij een veel vuldig gebruik teloor gaan.

Wanneer men een eedsformule uitspreekt, eindigt men altijd weer met een " zowaar helpe mij God almachtig! Je beroept je in feite dus op God. De betekenis van die eed ligt in het oude geloof, dat men in dergelijke gevallen de naam van God niet ijdel zou kunnen gebruiken, zonder dat God in zou grijpen.

M.a.w. : de mens, die op deze wijze God aanroept, moet wel de waarheid spreken, omdat een leugen onder deze omstandigheden zijn ondergang zou zijn. Toch is dit formulier langzaam maar zeker tot een lege formule geworden. En wanneer je hoort, wat men tegenwoordig onder ede belooft of pleegt te verklaren, dan word je duidelijk, dat de Heer zich met dergelijke zaken niet werkelijk bezig pleegt te houden.

Maar de formule als zodanig is een symbool, een teken van verplichting en betrouwbaarheid. Een dergelijke symbool in de christelijke wereld is het kruis. Neem de betekenis hiervan eens in de voor-christelijke tijden. Het was het teken van de 4 windrichtingen, de 4 heren van de hemel, de 4 rijken of machten, die de wereld beheersen. Het betekende in feite datgene, wat kosmisch de wereld in stand houdt.

Later treffen wij dit kruis opnieuw aan, maar nu als een aanduiding van de zonnewaarde. Het kruis staat in een cirkel en betekent: de kracht van het licht, welke zich in 4 verschijningsvormen openbaart.

Wat later blijkt 't kruis in verschillende afwijkende uitvoeringen de band te betekenen, die bestaat tussen de wereld van de goden en de wereld van de mensen. Daaruit vloeit dan weer de magische macht van dit teken voort, zodat men wel mag zeggen, dat ook in voorchristelijke tijden het kruis, ook en vooral het gelijkarmige kruis, een grote rol speelde als symbool.

Dan komt het christendom en opeens wordt het kruis tot symbool voor de dood van Jezus. Maar deze Jezus is de Christus. Daarom wordt het kruis tot een teken van overwinning en bevrijding. Het is het symbool van de levende kracht - alweer - die de mens nu vrijmaakt van zijn verdeeldheden.

Wanneer in de toekomst dat kruis nog gebruikt wordt, zo is het zeer wel mogelijk, dat het op de duur een symbool voor ruimte en ruimtevaart wordt, daar je je in de ruimte oriënteert aan de hand van 4 afmetingen, die Paulus reeds noemde: De hoogte, de diepte, de breedte en de lengte.

Het is interessant te zien, hoe symbolen doorwerken en soms evolueren. Zo wordt het eeuwigheidsbeginsel door een bepaalde christelijke groepering aangegeven door de slang, die zichzelf verslindt. Maar in Gnina treffen wij rond de 2e dynastie het symbool van een draak, later twee draken, die zichzelf of elkaar in de staart bijten. Wat tussen haakjes weer zich ontwikkelt tot het bekende symbool voor yan en yin , het symbool

voor het mannelijke en vrouwelijke, dat een eenheid vormt. Dit ontstond uit het beeld van de elkaar verslindende zwarte en rode draak, een symbool voor leven en dood.

Mogelijk kent u ook de slang, die zichzelf opeet, afgebeeld met een slag er in. In de moderne tijd nu treffen wij de cirkel aan als symbool van eeuwigheid of oneindigheid. Gedraaid wordt zij tot de strip van Mobius, aangevende hoe twee werelden kunnen bestaan, gescheiden door een dun vlak en toch elkaar nooit beroerende.

Ik neem aan, dat een verdere ontwikkeling van dit symbool vooral verband zal houden met energie en bepaalde energieproducten. Want er zijn heel wat symbolen, die vroeger een bepaalde magische of religieuze betekenis hadden en die in licht gewijzigde vorm nu in het technische tekenen voorkomen.

Twee streepjes van ongelijke lengte, mits ingevoegd in een circuit, betekenen tegenwoordig gelijkstroombron of batterijen. Vroeger werden dergelijke streepjes ook gebruikt en wel als een soort tussenvoeging tussen godennamen. Indien het eerste streepje het kortere was, gaf men zo aan, dat de eerstgenoemde godheid zijn krachten of mogelijkheden - al dan niet op een bijzonder gebied - ontleende aan de als tweede genoemde god. Meestal werd de belangrijkste het laatste genoemd en soms werd een teken voor deze laatste gebruikt, dat wilde zeggen: niet zegbaar, onnoembaar e.d. Dergelijke symbolen stonden dan weer voor de geheime naam van de godheid, die niet genoemd mocht worden, omdat de god zich anders niet als zodanig zou kunnen manifesteren.

Een ander technisch teken van deze tijd is het cirkeltje, waarin een kleine synoïde staat - een korte slingerlijn dus. In het moderne schema betekent dit: krachtbron voor wisselstroom. Een bijna gelijk teken werd in het verleden gebruikt om de werkingen van leven en dood uit te drukken, zoals dezen door de God van de Zon tot stand werden gebracht.

Het teken was zelfs nogal verbreid. Men kon het o.m. terugvinden in de Gobiwoestijn, de steden daar, bezocht door een zekere Hedin en later door een meneer Svenson, bevatten volgens hun beschrijvingen enkele van deze tekens. Beperkt blijkt dit teken eveneens voor te komen in zeer oude geschriften, die men vanuit Lhassa meebracht naar vrijere aziatische landen. Dan vinden wij dit teken ook nog terug in de stenen van de zuid Amerikaanse cyclopenbouw. Hier komen grove beeldvoorstellingen voor, waarop een niet menselijke godheid in een hand of klauw een bol draagt, waarin eveneens een korte slingerlijn is aangebracht.

Zover ik na kan gaan, is in het verleden altijd weer sprake van een invloed, die leven en dood betekent, een tweeledige macht dus.

Overigens komt dit principe ook op andere, vaak meer zonderlinge wijze tot uiting. U kent ongetwijfeld Kwan Yin als een soort goedertierende godin. Zij heeft echter een tweede ik, dat voor dood en verderf staat, precies zoals dit bij Kali het geval is. Nog minder mensen weten, dat zij oorspronkelijk in mannelijke en vrouwelijke vorm kon optreden. Als man werd zij dan wel Kwannon genoemd, die nu in Japan weer een vrouwelijke godheid is geworden.

Deze symbolen, hoe verwarrend ook in deze tijd, zijn heel oud en bestaan nog steeds. Maar kennelijk is er veel in de duiding van het symbool veranderd. Vele mensen, die in deze dagen dergelijke oude symbolen gebruiken of vereren, weten niet eens meer, wat zij eens betekenden.

Ik dacht, dat je op grond van dit alles moogt stellen: De betekenis van symbolen kun je altijd weer terugzoeken in het verleden. Wie een symbool werkelijk begrijpt, moet ook de achtergronden er van kennen, wil de geestelijke waarde en betekenis ervan niet teloor gaan.

Je zou dan dus b.v. moeten weten, waarom een derdegraadsteken van de zon wordt uitgebeeld als een soort huisje, opgebouwd uit een vierkant, waarop een driehoek, terwijl het vierkant door diagonalen in 4 driehoeken wordt gedeeld.

Het betekent in feite: de 5 krachten van de zon, opgebouwd uit een triade of drievuldigheid, welke de wereld beheerst en door haar eigen wezen op 4 verschillende wijzen beïnvloedt.

Dit is een teken, dat praktisch teloor is gegaan. Wie dit symbool nu ergens aan zou treffen, zou denken aan een tekening van een kind. Toch was dit teken eens een bescherming, die de heerschappij van de zon aangaf en - vandaar dat het als derdegraadsteken geldt - duidelijk maakte, op welke wijzen de krachten van de zon door mensen beheerst of ervaren konden worden.

Ik zou kunnen voortgaan en spreken over zegels, die ook nu nog wel gebruikt worden, b.v. het tetagrammaton, met een zeshoekige ster als basis, voorzien van randschriften en tekens en natuurlijk de naam tetagrammaton.

Dit z.g. machtssymbool probeert in feite te laten zien, hoe de werelden van de stof en die van de geest elkaar doorkruisen en hoe de totale goddelijkheid alleen beseft kan worden door de mens in dat gebeid, waarin beide waarden gelijk aanwezig zijn.

De stof steekt op bepaalde punten uit buiten de geestelijke mogelijkheid tot bevatten, het geestelijke gebied gaat eveneens op bepaalde gebieden verder, dan voor de stof denkbaar is.

Voor degene, die het teken kan lezen, wordt inderdaad een beeld van het leven en de Goddelijke kracht opgeroepen, compleet met machten en mogelijkheden. Maar alleen, wanneer je dit symbool ook kunt lezen.

Wanneer je over symbolen spreekt, denken de mensen meestal aan dingen als voorgaand genoemd. Men vergeet, dat ook uw eigen tijd een eigen symbooltaal heeft ontwikkeld. Ga maar eens naar een station. U zult daar verschillende pictogrammen aantreffen.

Een pictogram is een plaatje, dat een ieder onafhankelijk van taal zou moeten kunnen begrijpen. Neem b.v. een vierkant, aan een zijde onderbroken door de onderbreking een pijl, die gemeenlijk naar een bepaalde richting wijst. Het betekent eenvoudig: uitgang. Dus: hier kun je deze besloten plaats verlaten. Er zijn meer van dergelijke eenvoudige afbeeldingen, die kort en krachtig aan allen duidelijk maken, wat je anders mogelijk met veel woorden alleen voor bepaalde mensen duidelijk zou kunnen maken.

Met deze tekeningen maakt men iets kenbaar voor mensen, ongeacht verschillen in taal of opvoeding. Er zijn heel wat van dergelijke symbolen te vinden op een station, tot tekeningen die verwijzen naar aanwezige bagagekluizen of openbaar vervoer.

Kennelijk zijn dit symbool tekens van deze tijd, die kort de mens van heden iets duidelijk willen maken. Ofschoon ... bij de tekens tweede graad van Mars komt een vierkant voor, gebroken aan een zijde. Naar boven loopt door de breuk een lijn, die bekroond wordt door drie strepen, die in grootte toenemen, naarmate zij verder van het vierkant verwijderd zijn, terwijl de langste streep iets langer is dan de bovenzijde van het vierkant. De betekenis is dan overigens: uit de menselijke besloten wereld kan men komen tot contact met de werelden van Mars, waarbij mensen op 3 verschillende gebieden een zekere gave of macht kunnen verwerven.

De ouden hebben met hun symbolen, die in feite ook een soort pictogrammen waren, in feite precies hetzelfde nagestreefd, wat u nu doet met uw plaatjes op de stations: in een wereld, die niet kon lezen, wilde men bepaalde zaken weergeven op een voor ieder zo duidelijk mogelijke en gelijktijdig zo eenvoudig mogelijke wijze.

Vraag je je af, hoe het met symbolen in de toekomst gesteld zal zijn, zo kun je reeds in uw dagen een bepaalde tendens zien. Zo kent men ook nu lettersymbolen en lijnsymbolen, die gebruikt worden om zaken en instellingen eenste duiden op korte en krachtige wijze, terwijl een omschrijving daarvan te veel letters en woorden zou vergen.

Men beseft ook in uw dagen reeds, dat bepaalde zaken niet eenvoudig kunnen worden aangeduid of omschreven en kiest daarom voor lettersymbolen of afkortingen en tekeningen of vignetten. Opvallend is, dat in vele gevallen dergelijke symbolen reeds zaken aangeven, die ver van de oorspronkelijke betekenis af staan. Maar een ieder gebruikt ze, een ieder kan aan de hand van deze simpele letters of voorstellingen weten, wat er in feite aan de hand is.

Ook woorden worden gemaakt, die in feite van hun werkelijke betekenis vervreemd geraken en zo tot symbool worden voor anders moeilijk te omschrijven begrippen. Neem het woord regio. Je zou dit kunnen vertalen met: de streek. Men zou zelfs in bepaalde gevallen kunnen vertalen: het platte land. Toch doelt men met dit woord op 'n **samenhang van** allerhande invloeden, waaronder steden, dorpen, landbouwgebieden enz. binnen een bepaalde begrenzing.

Door de hantering van dit woord heeft het zijn letterlijke betekenis al lang verloren, maar maakt het mogelijk kort iets aan te duiden, dat anders zeer omslachtig zou moeten worden omschreven. In elk vakjargon treffen wij soortgelijke woorden aan, ontdaan van hun werkelijk betekenis, maar in staat kort iets weer te geven op een voor alle betrokkenen duidelijke wijze.

Uit het verleden kennen wij een omschrijving van God, die wordt aangeduid door de beide griekse letters alfa en omega. God is begin en einde, oneindigheid, de alomvattende enz. Met twee letters zegt men dit alles voor een ieder, die kan lezen en begrijpen.

Mensen gebruiken deze aanduiding nog steeds in bepaalde gevallen en drukken zo het geheel van de menselijke voorstelling omtrent God uit, ofschoon zij zich dit mogelijk niets eens meer realiseren.

Symboliek treffen wij in vele verschillende vormen aan. Neem b.v. de bijeenkomsten van bepaalde groepen, waarbij altijd weer een bijbel op een lessenaar ligt, steeds opengeslagen op de openbaringen van Johannes. In feite wordt hiermede geduid op de toekomst, dat, wat komen gaat en wel op een wijze, die in de christelijke verwachtingen een rol speelt.

Het is een beroep op hetgeen komen gaat, een beroep op de voltooiing van het menszijn, die op deze wijze wordt uitgebeeld en aangegeven. Gelijktijdig is dit symbool van een richtlijn, die men in deze groepen aanvaardt.

Soms zien wij, dat in dergelijke groepen de mensen t.a.v. elkaar een bepaalde opstelling handhaven. Je kunt dit afdoen met gebruiken, symboliek. Maar wanneer je de opstelling nagaat en de onderlinge indeling, dan zegt dit alles meer omtrent het wezen van dergelijke groepen, dan je anders in een lezing van meer dan een uur duidelijk zou kunnen maken. Op deze wijze drukt men niet alleen een onderlinge samenhang uit, maar tevens een geestelijke band. Men drukt een eenheid uit, waarbinnen het goddelijke zich kan openbaren. Opdat een ieder dit beseffen zal, is die ordening in de groep in bepaalde gevallen zelfs noodzakelijk te noemen.

Zo kun je verdergaan. De kandelaar b.v. met 7 lichtdragers is een alomvattend symbool voor een geloof, dat stelt: in zes dagen schiep God de wereld en de 7e dag rustte Hij.

Men drukt op deze wijze de totaliteit van het werkzame en scheppend Goddelijke uit in de termen van de gelovende en strevende mens. Soms wordt een enkel licht in het midden buiten de lijn van de andere lichten geplaatst, zo de bijzondere heilichheid van de Rustende God aanduidende en de mens wijzende op zijn taak, de werking van die God a.h.w. over te nemen.

De wereld is vol van symbolen. Waar je ook zoekt, altijd weer vertellen eenvoudige zaken een lang verhaal. Wanneer je dergelijke verhalen elke maal weer zou moeten vertellen, zou je veel tijd nodig hebben. Maar ziende naar het symbool komt je dat hele verhaal als in een flits voor de geest en kun je dus altijd eenvoudig weer verder gaan.

Vandaar dat ik stelde: het symbool is een stenogram van denkbeelden en waarden voor zowel de menselijke geest als voor het menselijke denken.

Er zijn zelfs symbolen, die je gebruiken kunt als een soort brug tussen de menselijke denkwereld en de geest. Denk aan mandala's, de wijze waarop men kleurvlakken tenopzichte van elkaar kan stellen enz. Zij schijnen niet veel te zeggen te hebben, maar boeien toch de aandacht, zuigen a.h.w. de zintuigelijkheid van de mens in zich op, zodat de geest in die mens vrijer kan spreken.

Zelfs gebaren krijgen een symbolische betekenis en onderstrepen de zin, van hetgeen men zegt, of maken gedachten met weinig of soms zonder woorden kenbaar.

Men heeft wel eens gezegd: kentekenend voor het joodse volk is, dat het al sprekende alle uitroeptekens met de handen uitbeeldt.

Zelfs houdingen kunnen een symbool zijn en uitdrukken, wat men wil of gevoelt. Dieren kunnen door hun houding zelfs op voor een ieder kenbare wijze reeksen van gevoelens en voor-nemens uitdrukken. Eigenlijk bestaat een groot deel van de kommunicatie in de wereld uit symbolen.

Voor de mens, die denkt, kijkt en beseft, kunnen bijna alle dingen een tweede, meer omvattende betekenis hebben. De zanger zingt: no poen lovely as a tree. Waar, wanneer je beseft, wat de boom is, hoe zij leeft en aan de schepping denkt. Dan zie je opeens ook de boom des levens als een begrijpelijk symbool: de verbinding tussen begin en einde, tussen hemel en aarde, het totaal van alle levensprocessen.

Deze symbolen zullen altijd wel hun kracht behouden: toch zal de mens, naarmate hij meer beseft, zoeken naar wegen om alles, wat hij erkent, op voor anderen begrijpelijker en vooral ook eenvoudiger wijze uit te drukken.

Onwillekeurig zal men terug blijven grijpen naar symbolen, naar die vereenvoudigde uitbeeldingen, die, als een soort pictogrammen, het een ieder mogelijk moeten maken te begrijpen, wat beseft en gezegd wordt.

Afsluitende wil ik u herinneren aan het aloude kaartspel in de vorm, waarin het nog de 22 z.g. arcana bevat, de tarot. Daarin kent men 22 ziele- of lotskaarten. Wanneer je met die kaarten werkt, zijn de associaties, die in jou ontstaan, in feite veel belangrijker dan de kaarten zelf. Elke kaart is overigens op zich een volledig verhaal. Kijk maar naar de goochelaar, de juggler, de man die alle dingen op een handige wijze heen en weer schuift en zo de burgers verbluft, maar toch, mogelijk ondanks zichzelf, de waarheden van de oneindigheid verkondigt.

Kijk naar de gehangene en besef, dat hij aan één been hangt en een bepaald teken vormt, dat deze kaart een omkering van waarden weergeeft: een mens, die nog van deze wereld is, maar wiens besef al gericht is naar de hemel.

Kijk naar de magiër, die op een troon zit als een halve demon, omringd door vele mystieke en kabbalistische tekens en realiseer u, dat hij macht vertegenwoordigt zo goed als de behoefte aan macht en zie gelijktijdig, hoe die macht in zich verstoord wordt, omdat de magiër niet in staat blijkt, alle dingen te beheersen, zoals de goochelaar kennelijk doet.

Nu noemt men die kaarten waarzegkaarten. Maar eens waren het de kaarten, waarmee je de geheimen van het leven kon weer-geven en doorgronden. In de toekomst zullen zij mogelijk weer worden tot een reeks van symbolen, waardoor de mens, mogelijk alleen maar spelende met ingelegde onderbewuste waarden, in zijn bewustzijn iets wakker kan roepen van besef omtrent het totale leven, dat hij uiteindelijk toch is.

Ik dacht, dat ik daarmee al veel had gezegd. Volgens mij zal de mens het niet zonder symbolen kunnen stellen. Reeds de eerste mens, die meer wilde zeggen, dan hij op eenvoudige wijze kon uitdrukken, greep naar het symbool. Het eerste slingerhout met zijn vreemde fluctuerende fluittoon was niet alleen maar een magisch instrument. Het was ook het symbool van de stormwind, van de onbegrepen wereld van de natuur, die de mens beheerst en soms zelfs aanvalt. Trouwens, de zelfde klagende klank van beheerst worden en verward zijn kun je soms nog aantreffen in de muziek van deze dagen.

Wie zal zeggen, waar dit alles eindigt? Misschien zal men eens het symbool vinden waardoor de mens, dit beschouwende, zich van de eenheid in eigen wezen bewust wordt. Dan, maar ook pas dan, zullen alle andere symbolen uitsterven. Maar tot die tijd zal de mens steeds weer gebruik maken van pictogrammen, waarin hij zijn angsten, zijn verlangens, zijn behoefte om iets aan te duiden, weergeeft en zo in een kortschrift anderen tracht duidelijk te maken, wat hem beweegt, waarmee hij zich bezig houdt en waarnaar hij streeft.

Hebt u komentaar?

x Zoudt u nog iets kunnen zeggen over magische symbolen?

- Ik heb daarvan reeds gesproken, toen ik aanhaalde, dat er tekens van de eerste, tweede en derde graad bestaan bij planeten. Dit is n.l. reeds magie.

In de magie hanteren wij voornamelijk tekens, die een andere wereld uitbeelden. Grenzen of bruggen worden zo weergegeven. In alle gevallen maakt men in feite zichzelf door deze symbolen bereid om als brug te fungeren, of - je verdedigend door krachten, waarin je gelooft - je af te zonderen van en te beschermen tegen gevaren, die men zelf heeft opgeroepen, of die door anderen bezworen zijn.

De magie is gebaseerd op de samenhangen in de kosmos, zowel de geestelijke als de meer materiële. Zij is de uitdrukking van wisselwerkingen, die tussen mens en materie en tussen geest en materie kunnen bestaan.

Elk symbool geeft een bepaalde fase of wijze van wisselwerking weer. Daarom wordt 't magische symbool voornamelijk zó gehanteerd, dat het mede actie mogelijk maakt. De meeste magische symbolen zijn dus wel bruggen.

Kijkt u naar bepaalde magische diagrammen, dan zal u opvallen, dat in vele gevallen alle hoeken van een dergelijk diagram met kleine kruisen of een soort dolkje gekroond zijn: het wapen van de geest wordt zo uitgebeeld als een perfecte en ondoordringbare verdediging.

De symboliek van de magie omvat enerzijds een versluiering van een magische werkelijkheid en anderszijds is zij voor de ingewijden gelijktijdig een zuivere weergave van zowel de te volgen wegen, als van de krachten, die worden opgeroepen.

Het zelfde geldt voor de klankcombinaties. Of dacht u mogelijk, dat er werkelijk een geest of engel bestaat, die antwoordt op namen als Abazadabad? Deze naam wordt echter bij bepaalde bezweringen gebruikt, omdat zij in haar wat eigenaardige klanksamenstelling, mits juist geïnkanteerd, inwerkt op de chakra van de mens, vooral op functies van top en voorhoofdschakrum. Er wordt hierdoor dus inderdaad een kracht opgewekt.

Of men die verder wil omschrijven als engel, duivel, demon, of, juister, toe wil schrijven aan eigen mogelijkheden, doet dan volgens mij verder minder ter zake.

De namen in de magie zijn dus eveneens symbolen. Vaak speelt de magie in op bestaande begrippen. Daarom treft men in bepaalde magische inkantaties namen als Messiah - verlosser. Men grijpt dan naar een christelijk of joods begrip. Men beroept zich op een kracht, die alles vrij zal maken en de beloften van de schepper aan de mensheid of een deel daarvan zal vervullen.

In de gehele magie zie je steeds weer dergelijke aan

bepaalde godsdiensten en gebruiken ontleende symbolen opduiken. Daarbij is het niet belangrijk, of men gebruik wil maken van b.v. de drie ringen, die de drie werkingen in de kosmos weergeven, maar ook de gescheiden gebieden van de werkelijkheid, danwel de voorkeur geeft aan de dubbele ring, al dan niet voorzien van pentagram, die de verdediging aangeeft tegen de andere werelden en zich in tekens beroept op God en de werking van die God door de mens. Het zijn maar symbolen.

Zie je, hoe een geestendolk of geestenzwaard gemaakt wordt, dan beseft men al snel, dat men door vele ingewikkelde aanroepingen en kandelingsen zijn eigen kracht verbindt aan dit wapen, dat symbool wordt van eigen lichtende kracht.

Danst men in de kring met het gezicht naar buiten, zoals zelfs nu nog in bepaalde heksengroepen gebeurt, dan tekent de mens in feite zijn krachten naar de wereld. Daarom richt hij zich wervelende naar de kosmos en niet naar het altaar, waaruit hij zijn krachten meent te ontleenen.

Wat duidelijk maakt, dat men in dergelijke rituelen niet alleen het kwade moet zoeken, zoals ook de rituele naaktheid zeker niet altijd een band met het kwade betekent. Want zijnde zoals je bent, niet vermomd deel uitmakende van de levende werkelijkheid en werkende naar buiten toe met de krachten, die uit het altaar tot je komen, kun je evenveel goeds als kwaads nastreven. Zodat zo iets zeker niet behoeft te betekenen, dat je de duivel dient, of demonisch gezind bent.

Ik zou nog lang door kunnen gaan met dergelijke voorbeelden, maar wil volstaan met de opmerking, dat magische symbolen, gevaarlijk als zij soms kunnen zijn voor mensen, die niet precies weten, wat die betekenen en zichzelf niet beheersen, eveneens een kortschrift zijn, waarin hele kosmische leerstellingen en ervaringen t.a.v. geestelijke of zelfs goddelijke werelden in lijnen worden weergegeven.

Deze symbolen hebben voor de mens, die ze verstaat en kan hanteren, het voordeel, dat hij zich daardoor kan laden met krachten, juist in kan stellen en zo de werken kan volbrengen, die hij zich heeft voorgenomen te volvoeren.

x Wat betekent het symbool van de kluizenaar in de tarot?

- Hij, die de waarheid in eenzaamheid zoekt en zo de wereld verlaat. De heremiet, die de wereld verlaat, zal de dood, het verdwijnen van die wereld dus, kunnen aanvaarden en juist daarin de nodige kracht vinden om, waar noodzakelijk ook, terug te keren tot die wereld.

De betekenis verandert dus. De heremiet maakt uit de beleving zichzelf a.h.w. tot een nieuwe persoonlijkheid, die, onafhankelijk in de wereld staande, wel eenzaam kan zijn, maar zijn onafhankelijkheid gelijktijdig gebruiken kan om de werkelijkheid aan de wereld te openbaren.

Er bestaan in de tarot nog meer symbolen, die interessant zijn. Maar ik heb er voor mijn doel slechts enkele uitgekozen, zoals u begrijpen zult. Anders was mijn betoog veel te lang geworden.

En hiermede besluit ik mijn bijdrage aan deze bijeenkomst. Ik dank u allen voor uw komst en uw aanwezigheid en wens u verder een

Goeden avond.

-0-0-0-0-0-

d.d. 22 april 1977